

ชีวิตคือการเดินทาง ศิลปะก็เช่นกัน เรามอบชวนให้คุณ
มาลองสัมผัสความงดงามหลากหลายของศิลปะ
บนซองจดหมายที่สร้างสรรค์โดยศิลปินนานาชาติ

เรื่องและภาพ: รุ่งทิวา ชลชัยกุล

ครั้งหนึ่ง วินเซนต์ แวน โก๊ะ (Vincent Van Gogh) ศิลปินชื่อก้องระดับโลก เคยกล่าวไว้ว่า "Great things are done by series of small things brought together." ซึ่งมีความหมายว่า "สิ่งที่ยิ่งใหญ่นั้นก็เกิดจากการรวมตัวกันของสิ่งเล็กๆ" นี่อาจจะเป็นคำกล่าวที่เหมาะสมมากสำหรับการทำงานศิลปะของกลุ่ม "Air-Mail Art" ซึ่งมีชื่อภาษาไทยว่า "ศิลปะบนซองจดหมาย" ก็ว่าได้ โครงการศิลปะบนซองจดหมายโครงการนี้ถือกำเนิดขึ้นจากความร่วมมือและร่วมใจกันของศิลปินจำนวน 24 คนจากนานาประเทศ ทั้งศิลปินจากประเทศไทย สวิตเซอร์แลนด์ ฝรั่งเศสและอเมริกา โดยการใช้การไปรษณีย์แบบดั้งเดิมผนวกกับการใช้วิวัฒนาการของยูทูป อินเทอร์เน็ต อย่างแอฟฟิคเคชั่นในโทรศัพท์มือถือเกี่ยวพันกันให้เกิดงานศิลปะโครงการนี้ขึ้น

วิธีการในการทำงานเริ่มต้นจาก ศิลปินแต่ละคนส่งซองจดหมาย-เปล่าขนาด A5 ของโครงการ Introduction และ ขนาด A4 สำหรับโครงการ Pseudo เขียนที่อยู่ของสมาชิกในกลุ่มปิดแอดเมปจากถิ่นที่อยู่ในประเทศของตนเอง แล้วทำการส่งซองจดหมายทางไปรษณีย์ให้กันและกันเพื่อเป็นวัสดุในการทำงานศิลปะ จากนั้นผู้ได้รับซองจะนำซองนั้นมาเขียนภาพตามความถนัดความชำนาญและความประสงค์ของการนำเสนอผลงานศิลปะร่วมสมัยของแต่ละคน จึงกล่าวได้ว่าการทำงานศิลปะบนซองจดหมายเป็นการก่อเกิด "โครงการศิลปะบนซองจดหมาย" หรือในชื่อภาษาอังกฤษว่า "Air-Mail Art" จากการทำงานข้ามทวีปกันเป็นเวลานานเกือบสองปี โครงการนี้แบ่งเป็น 4 ส่วนย่อย แต่โครงการที่ได้นำมาแสดงนิทรรศการที่เมืองเจนีวา มี 2 โครงการย่อย คือ Introduction และ Pseudo

การเปิดตัวอย่างสง่างามของโครงการศิลปะนี้ เริ่มจากการเปิดงานนิทรรศการศิลปะร่วมสมัยที่มีขึ้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน ค.ศ. 2017 ที่ Galerie François Fontaine เป็นงานแรก โดยภาพงานนำมาจัดแสดงนั้นคัดเลือกมาอย่างพิถีพิถันจากภาพโครงการ "Introduction" ซึ่งเป็นโครงการแรก ภาพงานศิลปะจำนวน 300 ชิ้น จะถูกนำออกแสดงสู่สายตาผู้เข้าชมงานในต่างแดน บ่งบอกถึงความหลากหลายของชิ้นงานจากผลงานของผู้ร่วมโครงการที่มีพื้นฐานแตกต่างกันทั้งทางด้านวัฒนธรรม ความชำนาญ ประสบการณ์ชีวิต ลักษณะอายุ และความรู้สึก ซึ่งเป็นเครื่องนำทางให้ก่อเกิดความงดงามทางศิลปะอันหลากหลายอย่างมาก

หอศิลป์ Galerie François Fontaine แห่งนี้เป็นหอศิลป์ขนาดเล็กนอกเมืองเจนีวา รายล้อมด้วยทิวทัศน์ของแนวเทือกเขาจูราอันสวยงาม ตั้งตระหง่านสง่างามตั้งภาพวาด มองเห็นเขตชายแดนระหว่างประเทศ สวิตเซอร์แลนด์และประเทศฝรั่งเศสจากในโรงอุโมงค์ขนาดใหญ่ของคอร์ทฟอนเตน ซึ่งมี Mr. François Fontaine เป็นเจ้าของโรงอุโมงค์และโรงงานผลิตไวน์ที่เก่าแก่ ก่อสร้างขึ้นราวๆปี ค.ศ. 1650 และตกทอดมาถึงคนในครอบครัวเป็นรุ่นที่แปด เป็นโรงงานผลิตไวน์สิริสรสเยี่ยมจำหน่ายภายในประเทศสวิตเซอร์แลนด์มาช้านาน ด้วยความที่ Mr. François Fontaine เป็นผู้สนใจหลงใหลเสน่ห์งานศิลปะอย่างมาก จึงได้ใช้พื้นที่ส่วนซึ่งเป็นห้องผลิตไวน์ในอดีต เปิดเป็นหอศิลป์เพื่อใช้เป็นห้องจัดนิทรรศการเพื่อแสดงผลงานศิลปะ ที่ผ่านมาในช่วงเปิดกิจการมาได้ 4 ปี ได้ใช้จัดแสดงผลงานศิลปะของศิลปินชาวสวิสและศิลปินยุโรป ทางคณะศิลปินโครงการ Air-Mail Art รู้สึกยินดีได้รับเกียรติอย่างสูงที่ได้รับเชิญจากทาง Galerie François Fontaine ให้เป็นสถานที่จัดนิทรรศการในครั้งนี้ จุดเด่นน่าสนใจของ

บรรยากาศการจัดแสดง
นิทรรศการ Air-Mail Art ในหัวข้อ
Introduction ที่ Galerie François
Fontaine โดยนักออกแบบกราฟิก
ประจำประเทศสวิตเซอร์แลนด์ที่เอสดี
บร๊วงงานด้วย

สถานที่อยู่ที่ห้องที่มีผนังไม้โอ๊กขนาดใหญ่จำนวนหนึ่งเรียงรายกัน
ขึ้นงานศิลปะของโครงการนี้ บางส่วนถูกกำหนดให้ทำขึ้นงานในหัวข้ออุ่น
และไวน์เลิศรส งานศิลปะเหล่านี้ถูกติดตั้งไว้นานถึงไม้โอ๊กเก่าแก่อายุกว่า
สองร้อยปี ผนังเหล่านี้สร้างขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1790 และครั้งหนึ่ง ห้องนี้
เคยเป็นสถานที่ทำไวน์ แต่ ณ วันนี้ กลับถูกเนรมิตให้เป็นห้องนิทรรศการ
งานศิลปะนานาชาติที่สวยงามยิ่งกว่า และอีกส่วนของอาคาร
หลังนี้ จะเป็นส่วนแสดงศิลปะที่จัดขึ้นในห้องแสดงงานศิลปะแบบสากล
ด้วยเช่นกัน

ภาพงานบนของจดหมายเหล่านี้ชวนให้รู้สึกถึงความยิ่งใหญ่ของ
เส้นสายและสีสันอันเปี่ยมด้วยความหลากหลายของจินตนาการและ
ความคิดสร้างสรรค์อย่างอิสระ และความท้าทายที่ได้ทำงานร่วมกันของ
กลุ่มศิลปินนานาชาติ การทำงานร่วมกันในครั้งนี้อยู่จุดประกายต่อยอด
โครงการแลกเปลี่ยนศิลปะระหว่างศิลปินไทยและศิลปินสวิส ซึ่งจะเริ่ม
โครงการนี้ในปี ค.ศ. 2018 โดยศิลปินรับเชิญคนแรกของโครงการแลกเปลี่ยน
เปลี่ยนนี้ คือคุณวินัย ปราบริปู ศิลปินล้านนาแห่งหอศิลป์ริมน่าน Nan
Riverside Gallery ศิลปินรับเชิญท่านหนึ่งของโครงการ Air-Mail Art
ซึ่งจะเป็นผู้บุกเบิก มาทำงานศิลปะในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม
ค.ศ. 2018 ที่ หอศิลป์ Galerie François Fontaine ในขณะเดียวกัน
ศิลปินผู้มีชื่อเสียงจากสวิตเซอร์แลนด์ จะได้รับเชิญมาทำงานศิลปะที่
หอศิลป์ริมน่าน ที่ประเทศไทย นับว่าเป็นการแลกเปลี่ยนทั้งตัวศิลปินเอง
และผลงานศิลปะซึ่งจะเป็นการเรียนรู้ซึ่งกันและกันให้เห็นแนวความคิดศิลปะ
วัฒนธรรม และเทคนิคการทำงานที่แตกต่างกันระหว่างศิลปินจากสองทวีป

ในส่วนของงานนิทรรศการศิลปะ Air-Mail Art ในหัวข้อ
"Pseudo" หรือ "ความบิดเบือนจากความจริง" นั้นเป็นการเปิดงานแสดง
ของโครงการนี้อีกหนึ่งแห่งหนึ่งในกรุงเจนีวา โดยมีพิธีเปิดงานนิทรรศการนี้
ในวันที่ 27 เมษายน ณ Galerie d'art Andata Ritorno, Geneva
ซึ่งเป็นสถาบันศึกษาวิจัยศิลปะแห่งเมืองเจนีวา เปิดทำการมาตั้งแต่ปี
ค.ศ. 1981 ซึ่งสถาบันนั้นนอกจากจะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลสวิส-
เซอร์แลนด์ และยังคงกล่าวได้ว่าเป็นหอศิลป์และสถาบันศึกษาวิจัยศิลปะ
ที่ผลิต ศิลปินชั้นแนวหน้าในยุโรปให้เป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก
แล้วหลายท่าน อาทิเช่น Carman Perrin, Guy Limone และ Hervé
Gaumann และแม้แต่ศิลปินอังกฤษ อย่าง David Mach ก็เคยแสดงผลงาน
ศิลปะที่ Galerie d'art Andata Ritorno มาแล้วเมื่อปี ค.ศ. 1982

บรรยากาศการจัดแสดง
 อัครสาม Air-Mail Art
 ในห้อง Pseudo ที่
 Galerie d'art Andata
 Ritorno, Geneva

ในปัจจุบัน Mr. Joseph Farino เป็นประธานใหญ่ของสถาบันนี้
 และมีความยินดีอย่างยิ่งที่ได้ต้อนรับผลงานของศิลปินจากประเทศไทย
 เป็นครั้งแรก ร่วมกับศิลปินของสวีเดน เซอร์แลนด์ ฝรั่งเศส และอเมริกา
 ดังที่ได้กล่าวข้างต้น

ในวาระอันดีนี้ ทางกลุ่มศิลปิน ยังได้รับเกียรติอย่างสูงจากศิลปิน-
 รับเชิญ 3 ท่าน ที่มาร่วมแสดงผลงานนิทรรศการงานศิลปะบนซองจดหมาย
 ในเจนีวา ท่านแรกคือ อาจารย์สมศักดิ์ เทวานันดาพงศ์ ศิลปินอิสระผู้
 มีชื่อเสียงและเป็นที่เคารพในวงการศิลปะในเมืองไทย และอดีตผู้อำนวยการ
 วิทยาลัยช่างศิลป์ นครศรีธรรมราช ท่านได้สร้างผลงานศิลปะสีน้ำ
 มากมาย มีนิทรรศการภาพวาดออกสู่สายตาผู้ชมทั้งในประเทศไทยและ
 ต่างประเทศ ศิลปินรับเชิญท่านที่สอง ผอ. นิตยา กนกมงคล ผู้อำนวยการ
 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติหอศิลป์ หรือที่รู้จักกันดีในชื่อ 'หอศิลป์เจ้าฟ้า'
 ให้เกียรติร่วมแสดงผลงานในเชิงประวัติศาสตร์เช่นกัน และศิลปินรับเชิญ
 ท่านที่สาม ผอ. วินัย ปราบริปู แห่งหอศิลป์ปรีมนานที่ได้นำภาพศิลปะ
 สำนวนมาแสดงสู่สายตาชาวยุโรปในคราวนี้ด้วย

หลังจากการจบงานแสดงนิทรรศการทั้งสองแห่งในเจนีวาแล้ว
 ผลงานศิลปะเหล่านี้จะได้เดินทางไปประเทศไทย โดยการใช้การไปรษณีย์
 ระหว่างประเทศ เพื่อจัดแสดงในงานนิทรรศการศิลปะบนซองจดหมาย
 ครั้งยิ่งใหญ่ซึ่งจะมีขึ้นที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า ในเดือน
 ธันวาคม ค.ศ. 2017 ต่อไป การเดินทางของงานศิลปะของจดหมาย ไม่ได้
 หยุดที่กรุงเทพมหานครเท่านั้น แต่จะได้เดินทางต่อไปในดินแดนล้านนา
 โดยท่าน ผอ. วินัย ปราบริปู ได้ให้ความสนใจและชื่นชมผลงานโดยรวม
 ของโครงการศิลปะบนซองจดหมายเป็นอย่างมาก จึงได้เชิญให้ผลงาน
 เดินทางต่อไปเพื่อการเปิดแสดงผลงานชุดนี้ในเดือน มกราคมในปี 2018
 ณ หอศิลป์ปรีมนาน ตามลำดับ โครงการนี้เป็นแรงบันดาลใจในการเดินทาง
 ไม่ใช่แค่เพียงเฉพาะของจดหมาย แต่ด้วยความงามของการเดินทาง
 ร่วมกันเพื่อสร้างสรรคความหลากหลายของวัยการสร้างสรรคผลงานศิลปะ
 การจัดวางเรียงรายกันมากกว่าร้อยชิ้นงานสร้างความยินดีแต่ผู้เข้าชมงาน
 และท้าทายที่ได้ปฏิบัติภารกิจการเดินทางร่วมกันของเหล่าศิลปิน จึงทำให้
 นักถึงคำกล่าวของศิลปินอีกท่าน Robert Fillon กล่าวไว้อย่างมีความหมาย
 ลึกซึ้งว่า "Art is what makes life more interesting than art." ศิลปะ
 นำพาชีวิตให้น่าสนใจมากกว่างานศิลปะเอง